

»Okulima n'okugulongoosa«

omuwemba

Olw'okubeera emmere erimu ebirungo ebingi, okulima omuwemba kweyongedde mu nsi yonna. Wabula, obulimi bw'omuwemba bukosebwa engeri ez'enjawulo omuwemba gye gukwatibwamu nga okukungula kuwedde, ezikendeeza omutindo n'obungi bwagwo.

Okufuna amakungula amangi ate nga ga mutindo, ensigo ez'omutindo ze eziteekwa okufunibwa. Omuwemba gugumira nnyo ekyeya era n'okubeera ekirime eky'emepeke ekyetaagibwa ennyo mu mmere y'ensolo ne mu kukola omwenge, weetaaga okubaawo enkwataganya y'okusimba wamu n'akaseera mwe gumulisiza.

Okulima omuwemba

Endabirira mu kiseera ky'okukula kw'omuwemba mulimu okuggyamu omuddo, okuggyamu ensigo ezitali nnungi wamu n'okuziyiza okukosebwa okuleetebwa ebinyonyi okusobozesa ensigo eza maleeto okufuna embeera ensukkulumu mu mutindo n'obungi nga omuwemba gukuze. Kakasa nti tewali bika birala eby'oluganda ku muwemba mu kifo awali ensigo z'omuwemba wamu n'okubeera mmita ebikumi bisatu okuva we zaawulirwa okwewala okutabula omuwemba ogukuze n'ogutannakula ku mitendera gy'okukula.

Mu ngeri yeemu, goberera emitendera egikakasiddwa wonna okuggyamu omuwemba ogukoseddwa wamu n'omuddo nga omuwemba tegunnamulisa era otangire ebinyonyi mu kiseera ky'okussaako ebibala olwo gezesa obungi bw'oluzzizzi mu nsigo era okole n'ebyo ebyetaaga okwetangirwa mu kutambuza omuwemba nga okugukungula/okugusala kuwedde. Omutindo gw'amakungula gusinziira ku bukulu bw'ensigo, embeera y'obudde, embeera omuwemba mwe gutambuziddwa nga gukunguddwa wamu n'obungi bw'oluzzizzi obusangibwa mu nsigo, obukosefu obuli ku nsigo, obukalu bw'omuwemba n'obungi bw'ebbugumu mu kiseera ky'okugusunsula. Fa nnyo ku mbeera omuwemba mwe guterekebwa

era owe abalimi ensigo ezimala ze banaasimba mu ssizoni eddako. Tereka ekitundu ku muwemba oguyinza okukozesebwa ku mitendera gw'okwongera ku mutindo era nga gukyali mu tterekero, obusenge bw'okuterekamu wamu n'obwo obukazibwamu omuwemba buteekwa okuba nga bumanyiddwa. Teeka omuwemba mu busenge mwe gukalira nga bw'okebera ku mbeera y'obulimba bw'omuwemba era londamu bulonzi gwonna gw'olonze okugezesa omutindo.

Okwongerezaako, teeka akasenge omuwemba mwe gukalira ku by'otaddewo okukaza omuwemba era oteekeko empiira empewo mw'eyitira okutuusa nga empewo n'oluzzizzi lwonna lufuumuseemu. Era yongera ku bbugumu otandike okukaza era ogukeberekko buli lunaku mu mbeera y'okugukaza. Amangu ddala kola oba tereeza mmota singa ebizibu bigwawo okwewala okulwa mu bikolebwa. Obungi bw'oluzzizzi buteekwa okukka ebitundu kkumi na munaana ku buli kikumi okweyongerayo ku mitendera gw'okusunsula era oteeketeeke akasenge, ekifo etterekero mwe liri ku lw'omuwemba ogukala era okeberekko oba enzigi zigguddwa bulungi era n'ekitambuza omuwemba ogwo nakyo nga kitegekeddwa.

Si ebyo byokka ebyogeddwako waggulu, wabula omugatte gw'obulimba bw'omuwemba busunsulwa era ne bukungaanyizibwa mu ngeri ya kyenkanyi mu tterekero. Funamu omuwemba ogumu era okeberekko obungi bw'oluzzizzi mu muwemba, gusse ku muliro era ogukaze okutuuka ku bitundu kkumi na bibiri ku buli kikumi era otandike omutendera gw'okulondamu ensigo. Teeka ensigo z'omuwemba ezisunsuddwa ku bbugumu lya ddiguli amakumi ana era we zikalira walina okubeera n'obugulumivu obukka wansi wa ssentimmita amakumi ana. Kebera obungi bw'oluzzizzi ku makya ne mu ttuntu.

Tandika omutendera gw'okulondamu oba okweroboza nga osookera ku kyusakyusa ekyuma ekirondamu era okakase ekyo ekikozesebwa mu kukungaanya enfuufu kiteekeddawo osembyeyo okulamba oba okuteeka ebipimo ku kyuma ekipakira oba ekisiba ensigo ennene, tegeka ebipakirwamu nga tonnaba kulondamu oba kwawulamu.